

Klimaticko-energetický plán: Zpoždění plánů nás bude stát víc, než jen čas.

21.12.2024 - | Strana zelených

Vláda ve středu s téměř ročním zpožděním schválila Národní klimaticko-energetický plán. Novou Státní energetickou koncepci a Politiku ochrany klimatu znovu odložila. Všechny tři dokumenty přitom slíbila aktualizovat do konce roku 2023. Opět ukázala, že neplní ani vlastní program a na její sliby se nedá spolehnout. Ve využití obnovitelných zdrojů energie je Česko v Evropské unii nejhorší a vládní cíle jsou přesto slabé. Vláda tak ohrožuje konkurenceschopnost české ekonomiky i kvalitu života téměř všech a samotné přežití podstatné části českých domácností.

„Vláda nezvládla připravit věrohodný plán transformace energetiky a hospodářství a selhala v odpovědném řešení klimatických výzev. Rezignovala na hájení zájmů lidí, které ohrožují rostoucí ceny energií, dopravy a nákladů na bydlení. Zklamala inovativní podnikatele, připravené pracovat na modernizaci energetiky. Fialův kabinet jen poslušně hájí zájmy zastaralého fosilního průmyslu ovládaného oligarchy, kteří sčítají rekordní zisky,“ kritizuje vládní neschopnost Matěj Pomahač, spolupředseda Strany zelených.

Odklad modernizace = vyšší klimatický dluh

Postup vlády není nic jiného než pokračující tápání. Vedle podpory podnikatelských, neziskových i veřejných projektů pro transformaci ekonomiky a energetické úspory má zároveň stát pokračovat v podpoře fosilního průmyslu a energetiky. České firmy tak neví, na jakou budoucnost se připravovat. O přípravě na systém EU ETS2, schválený v době českého předsednictví v Radě EU v roce 2022, není v koncepci ani slovo. Na domácí půdě tak vláda bojuje proti směrnici, kterou sama v Bruselu pomohla prosadit. Nemá plán, jak zvládnout náběh emisních povolenek na sektory dopravy a bydlení a kompenzovat dopady na domácnosti. Neví, jak řešit energetickou a dopravní chudobu, která je už teď hmatatelná a bude se podstatně prohlubovat.

Chybí rámec spravedlivé transformace

Klimatická politika musí být sociálně spravedlivá, aby zabránila dopadům transformace a ničivým důsledkům klimatické změny na chudší obyvatelstvo. Česká republika ale rámec spravedlivé transformace vinou vlády nemá. Opatření proti energetické chudobě, která ekologické organizace prosadily do klimaticko-energetického plánu, zůstávají vágní a jejich naplnění je nejisté.

Nedostatečné cíle a ignorování obnovitelných zdrojů

Vláda pod vlivem ODS oslabila klimatické cíle. Původní závazek dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050 nahradila nicneříkajícím „směřováním ke klimatické neutralitě“. Navržený plán nevyužívá dostatečně potenciál obnovitelných zdrojů, zejména větrné energie, a neřeší klíčové problémy, jako jsou zdoluhavé povolovací procesy, nedostatečné kapacity připojení nebo podpora akumulace energie. Vláda naprosto nerealisticky přeceňuje jadernou energetiku a zanedbává podstatnou roli investic do energetické účinnosti.

Je čas na změnu

Strana zelených apeluje na vládu, aby přestala ignorovat odborná doporučení a začala pracovat na

naší dlouhodobé prosperitě. Klimatická politika musí být ambiciózní, ale také spravedlivá a účinná. Potřebujeme jasné a spolehlivé podmínky pro rozvoj obnovitelných zdrojů, urychlení modernizace budov a investice do zelených technologií, které podpoří českou ekonomiku a ochrání společnost.

„My ani naše děti si už nemůžeme dovolit další odkládání potřebných reforem ani narůstání klimatického dluhu. Nejen kvůli změnám klimatu, ale i pro prosperitu Česka, musíme přestat s nekonečnými odklady. Vidím příklad sousedního Polska, kde jsem několik let žila, a vidím ten obrovský pokrok ve využití obnovitelných zdrojů energie. Nastal čas vyměnit neschopnou politickou garnituru pod vlivem fosilní a jaderné lobby za novou generaci politiků a političek, kteří mají skutečnou odvahu a schopnost řešit zásadní hospodářské, sociální a ekologické výzvy současnosti,“ dodává Gabriela Svárovská, spolupředsedkyně Zelených.

<https://www.zeleni.cz/klimaticko-energeticky-plan>